NORAKSTS
Lieta Nr. A42105804
SKA – 143

S P R I E D U M S

Rīgā 2007. gada 3. maijā

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētājs senators N. Salenieks
senatore D.Mita
senatore I. Skultāne

atklātā tiesas sēdē izskatīja lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *G.B.* pieteikumu par Tukuma rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas priekšnieka 2004.gada 10.maija lēmuma Nr.B-37/Nr.039-362559 atcelšanu sakarā ar *G.B.* kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2006.gada 16.oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2004.gada 8.martā Tukuma rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas Ceļu policijas inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.VB334709 (turpmāk – 2004.gada 8.marta protokols), kurā konstatēts, ka *G.B.*, atrodoties automašīnā Audi A4, valsts numurs */dzēsts valsts reģistrācijas numurs/*, 2004.gada 8.martā plkst.19:05 Jelgavas ielā, Tukumā notikušajā sadursmē ar *R.D.* vadīto automašīnu VW Passat Variant, valsts numurs */dzēsts valsts reģistrācijas numurs/*, nesniedza ziņas par automašīnas vadītāju, kurš no notikuma vietas aizgāja, neziņojot par notikušo ceļu policijai. Par 1999.gada 19.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr. 15 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – CSN) 8.punkta pārkāpumu paredzēta atbildība saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – APK) 131.^{2}pantu.

2004.gada 22.aprīlī Tukuma rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas Ceļu policijas priekšnieks, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar 2004.gada 8.marta protokolu, pieņēma lēmumu Nr.039-334709, ar kuru administratīvo lietvedību izbeidza, pamatojoties uz APK 275.panta pirmo daļu un 239.panta 1.punktu.

[2] 2004.gada 16.martā Tukuma rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas Ceļu policijas inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu VB Nr.362559 (turpmāk – 2004.gada 16.marta protokols), kurā konstatēts, ka *G.B.* 2004.gada 8.martā plkst.19:05 Tukuma pilsētā pa Jelgavas ielu Dzelzceļa ielas virzienā vadīja automašīnu Audi A4, valsts numurs */dzēsts valsts reģistrācijas numurs/*, būdams alkoholisko dzērienu iespaidā, un, iebraucot pretējā braukšanas joslā, izraisīja sadursmi ar automašīnu VW Passat Variant. *G.B.* izelpas gaisā konstatēta minimālā alkohola koncentrācija 1,86 promiles ar alkometru Lion SD-400 sērijas Nr. 15789D, kas atbilst alkohola koncentrācijai asinīs. Par CSN 27.1.apakšpunkta, 8. un 3.punkta pārkāpumiem paredzēta atbildība saskaņā ar APK 125.panta pirmo daļu un 124.panta trešo daļu.

2004.gada 22.aprīlī Tukuma rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas Ceļu policijas priekšnieks, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar 2004.gada 16.marta protokolu, pieņēma lēmumu Nr.039-362559 (turpmāk – 2004.gada 22.aprīļa lēmums), ar kuru atzina *G.B.* par vainīgu APK 125.panta pirmajā daļā un APK 124.panta trešajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un saskaņā ar APK 35.panta otro daļu sodīja *G.B.* ar naudas sodu 300 latu apmērā un transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu uz 18 mēnešiem.

[3] Par 2004.gada 22.aprīļa lēmumu *G.B.* iesniedza sūdzību Tukuma rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas priekšniekam, kura pienākumu izpildītājs 2004.gada 10.maijā pieņēma lēmumu Nr. B-37/Nr.039-362559 (turpmāk – 2004.gada 10.maija lēmums), ar kuru noraidīja *G.B.* sūdzību kā nepamatotu un atstāja negrozītu 2004.gada 22.aprīļa lēmumu.

[4] 2004.gada 9.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts *G.B.* pieteikums, kurā lūgts atcelt 2004.gada 22.aprīļa un 2004.gada 10.maija lēmumu un izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā.

Pieteikumā norādīts, ka 2004.gada 8.martā *G.B.* lietojis alkoholiskos dzērienus kopā ar nepazīstamām personām. Kompānijai pievienojies arī kāds policijas darbinieks, kurš lūdzis atļauju izmantot *G.B.* automašīnu savām vajadzībām, apsolot pēc tam aizvest *G.B.* uz mājām. Pēc tam šis policijas darbinieks piezvanījis savam kolēģim un norādījis, ka *G.B.* mājās vedīs kolēģis. Iekāpjot savā automašīnā pasažiera sēdeklī, *G.B.* aizmidzis, tāpēc nevar paskaidrot, kas sadursmes brīdī vadījis automašīnu, taču tas nav bijis viņš. Notikumu redzējis arī a/s „Tukuma piens" sargs. *G.B.* parakstījis alkometra

izdrukas, taču tām īpašu uzmanību nav pievērsis. Alkometra izdrukas datētas ar 2004.gada 9.martu, lai gan pārbaude veikta 2004.gada 8.martā, tāpēc ar šādām izdrukām apliecinātu alkohola ietekmi nevar uzskatīt par pierādītu.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2005.gada 22.septembra spriedumu *G.B.* pieteikums noraidīts. Spriedums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[5.1] Lietā netiek apstrīdēts fakts, ka pieteicējs 2004.gada 8.martā brīdī, kad notika ceļu satiksmes negadījums, atradās stiprā alkoholisko dzērienu iespaidā. Taču pieteicējs apgalvo, ka viņš transportlīdzekli nav vadījis.

[5.2] Tā kā pieteicējs un atbildētājs uzstāj uz pilnīgi pretējiem faktiem attiecībā uz 2004.gada 8.marta notikumiem, tiesai īpaši uzmanīgi jāizvērtē, vai administratīvā pārkāpuma lietā konstatētie faktiskie apstākļi – pieteicēja transporta vadīšana alkohola reibumā – patiešām ir pierādīti. Šaubu gadījumā atbilstoši nevainīguma prezumpcijai jāizdara secinājums, ka pieteicēja vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā nav pierādīta.

[5.3] No lietas materiāliem ir redzams un tiesā konstatēts, ka:

[5.3.1] 2004.gada 8.martā pulkst.19:05 Tukuma pilsētā uz Jelgavas ielas pie a/s „Tukuma piens" automašīnas Audi A4, valsts numurs */dzēsts valsts reģistrācijas numurs/*, vadītājs, iebraucot pretējā braukšanas joslā, vadot automašīnu Dzelzceļa ielas virzienā, sadūrās ar pretim braucošo automašīnu Passat Variant, valsts numurs */dzēsts valsts reģistrācijas numurs/*, kuru vadīja *R.D.*, kā rezultātā tika bojātas abas automašīnas.

[5.3.2] Pieteicējs savā 2004.gada 8.marta paskaidrojumā norāda, ka viņš 2004.gada 8.martā pa dienu viens pats lietojis alkoholu, ap pulkst.18:00 aizbraucis uz Jauntukumu un stāvlaukumā apstājies un tur arī automašīnā aizmidzis. Tad esot atjēdzies no trieciena pa seju, sēdējis blakussēdētāja vietā, kas braucis ar viņa automašīnu viņš nezinot. Izkāpjot no automašīnas *G.B.* redzējis, ka viņam piederošā automašīna saskrējusies ar automašīnu Passat Variant, valsts numurs */dzēsts valsts reģistrācijas numurs/*. 2004.gada 16.marta paskaidrojumā pieteicējs norāda, ka 2004.gada 8.martā ir lietojis alkoholiskos dzērienus un aizmidzis savā automašīnā. Pamodies viņš esot no trieciena avārijas brīdī blakussēdētāja krēslā. 2004.gada 29.aprīlī pieteicējs, apstrīdot Tukuma rajona policijas pārvaldes Ceļu policijas priekšnieka 2004.gada 22.aprīļa lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.039-362559, savā sūdzībā norāda, ka 2004.gada 8.martā viņš ir lietojis alkoholiskos dzērienus kopā ar nepazīstamām personām, kuru vārdus un uzvārdus nezin. Tās pašas dienas vakarā

kompānijai pievienojies pieteicējam nepazīstams policists formas tērpā, kurš alkoholu nelietoja. Policists palūdza pieteicējam atļauju aizbraukt ar pieteicēja automašīnu kaut kādās darīšanās pie darba kolēģa. Pieteicējs tam piekrita un savukārt palūdza policistu pēc tam aizvest viņu ar mašīnu mājās. Policists piedāvāja, ka mājās pieteicēju varētu aizvest viņa darba kolēģis. Pieteicējs tam piekrita. Pieteicējs apsēdās uz priekšējā pasažiera sēdekļa savā automašīnā, kur arī aizmiga, tādēļ nevar paskaidrot, kur un cik ilgi ir braucis. Pamodies no trieciena. Automašīnas vadītāja vietā neviens nav atradies, tādēļ viņš nevarot pateikt, kurš vadīja automašīnu īsi pirms sadursmes. Pieteicējs sūdzībā norāda, ka ceļa policiju uz notikuma vietu izsauca a/s „Tukuma piens" sargs, kurš arī redzēja, ka no pieteicēja automašīnas pēc sadursmes izkāpj un no notikuma vietas aiziet policijas formā ģērbies vīrietis. Tiesas sēdē pieteicējs kategoriski atteicās sniegt paskaidrojumus par lietas faktiskajiem apstākļiem.

[5.3.3.] 2004.gada 8.marta apskates protokolā, kā notikuma vietas aculiecinieks norādīts *M.Z. M.Z.* savā 2004.gada 8.marta paskaidrojumā norāda, ka 2004.gada 8.martā ap pulksten 19:05 viņš atradās savā darba vietā sarga būdā pie pienotavas. Viņš dzirdēja laukā troksni. Paskatoties uz Jelgavas ielas pusi viņš ieraudzīja, ka ir saskrējušās divas automašīnas un automašīnai blakus atrodas pilsonis, kurš ir stiprā alkohola reibumā. *M.Z.* uzreiz ir izsaucis policiju. Kurš konkrēti brauca ar automašīnu Audi viņš nevar pateikt, jo vadītājs bija jau izkāpis no automašīnas. Pieejot klāt notikuma vietai mašīnā neviens nesēdēja. Viņš nevar pateikt vai automašīnā Audi bija tikai šoferis vai arī kāds pasažieris. Papildus *M.Z.* paskaidrojumā norāda, ka tajā brīdī, kad viņš piegāja pie loga, viņš redzēja, ka Slocenes ielas virzienā aizskrēja policijas darbinieks formas tērpā. Nopratināts tiesas sēdē *M.Z.* liecināja, ka viņš pieteicēju *G.B.* pazīst. 2004.gada 8.martā viņš sarga būdā sēdēja ar muguru pret logu. Viņš dzirdēja troksni un ieraudzīja, ka mašīnas ir sadūrušās. Tad viņš pazvanīja policijai. Aptuveni 2-3 minūtes pēc sadursmes viņš redzēja, ka no mašīnas ātrā solī aiziet policists. Pieejot pie mašīnas viņš redzēja, ka tajā sēdēja *G.B.*. Viņš redzēja kā *G.B.* izkāpa no blakussēdētāja puses un bija piedzēries.

[5.3.4] Ceļu satiksmes negadījuma otrais dalībnieks *R.D.* 2004.gada 8.marta paskaidrojumā norāda, ka, braucot pa Jelgavas ielu, viņš pēkšņi ievēroja, ka pa viņa braukšanas joslu pretim brauc automašīna Audi līkumojot. To ieraugot viņš samazināja ātrumu nedaudz vēl pabraucot pa labi. Pēdējā mirklī pirms sadursmes pretimbraucošā automašīna nedaudz pabrauca pa labi virzienā uz savu braukšanas joslu. Pēc sadursmes viņa vadītā automašīna apstājās. Kad viņš izkļuva laukā no savas mašīnas pie automašīnas Audi atradās vairāki cilvēki. Kurš no vadītāja puses izkāpa no automašīnas

Audi viņš nezina. 2004.gada 15.aprīlī *R.D.* savā paskaidrojumā norāda, ka automašīnas Audi vadītājs mašīnu vadīja nevienmērīgi, pārbraucot ceļa viduslīniju, iebraucot pretējā braukšanas joslā, kur uzbrauca uz nomales, tad tūlīt grieza atpakaļ uz brauktuvi. Vadītāja rīcība liecināja, ka viņš atrodas stiprā alkohola reibumā. Sadursmē abas automašīnas saskrējās ar priekšējiem kreisajiem stūriem. Šajā sadursmes brīdī *R.D.* arī paspēja ieraudzīt, ka pretimbraucošās automašīnas Audi vadītājs ir Tukumnieks, kuru viņš pazīst ar iesauku „gurķis", viņa uzvārds ir *A.B.*. Tiesas sēdē *R.D.* paskaidroja, ka sadursmes brīdī viņš pamanīja, ka automašīnu Audi vadīja *G.B.*. Pēc sadursmes *R.D.* ilgi nevarēja izkļūt no savas automašīnas. Pēc tam, kad izkļuva no tās ārā, cilvēku pūlī pie automašīnas Audi viņš policistu nemanīja. Kas automašīnā Audi sēdēja blakussēdētāja vietā, viņš neredzēja.

[5.3.5] Tukuma rajona policijas pārvaldes Ceļu policijas nodaļas inspektors M.Milčs savā 2004.gada 8.marta ziņojumā par ceļu satiksmes negadījumu norāda, ka, pieņemot paskaidrojumus no negadījuma aculiecinieka, tika konstatēts, ka automašīnas Audi vadītājs pēc negadījuma esot aizmucis projām, bet tās pasažieris palicis pie mašīnas. Sastādot apskates materiālus no klātesošajām personām viņš dzirdēja, ka automašīnas Audi vadītājs, kurš pēc negadījuma ir aizgājis prom, esot I.Celitāns - Tukuma rajona policijas pārvaldes darbinieks. Nopratināts tiesas sēdē M.Milčs liecināja, ka notikuma vietā atradās divas sasistās automašīnas un *G.B.*, *R.D.* un J.Nāburgs. No lieciniekiem notikuma vietā atradās apsardzes darbinieks *M.Z.*, kurš redzēja, ka no notikuma vietas aizbēgusi persona policijas formā. Kur iegūta informācija, ka persona policijas formā bija I.Celitāns viņš nevar pateikt.

[5.3.6] Tukuma rajona policijas pārvaldes iecirkņa inspektors A.Bautre savā 2004.gada 1.maija ziņojumā norāda, ka, ierodoties notikuma vietā, viņš redzēja, ka ir notikusi sadursme starp divām automašīnām. Automašīnā Audi neviens nesēdēja, bet gar automašīnu Audi staigāja *G.B.*, kurš bija alkoholisko vielu iespaidā. *G.B.* tika veikta medicīniskā ekspertīze ar alkometru. Nopratināts tiesas sēdē A.Bautre liecināja, ka, ierodoties notikuma vietā, automašīnas Audi vadītāja vietā neviena nebija, *G.B.* atradās blakussēdētāja vietā, pasažiera durvis bija atvērtas. Paskaidrojumu no *G.B.* A.Bautre pieņēma Tukuma rajona policijas pārvaldē. *G.B.* paskaidroja, ka ar automašīnu nebija braucis, kas arī tika ierakstīts paskaidrojumā.

[5.3.7] *A.B.* savā 2004.gada 8.marta paskaidrojumā norāda, ka ap pl.19:10 viņam zvanīja brālis *G.B.* un teica, ka noticis ceļu satiksmes negadījums un viņš tanī ir iesaistīts. Atbraucot uz notikuma vietu *A.B.* redzēja, ka sadūrušās automašīna VW

Passat un automašīna Audi, kuras vadītājs ir viņa brālis. Pēc divām minūtēm ieradās policija.

[5.3.8] Ventspils pilsētas un rajona policijas pārvaldes Ceļu policijas inspektors *A.A.* savā 2004.gada 11.marta paskaidrojumā norāda, ka 2004.gada 8.martā viņš bija atbraucis pie vecākiem uz Tukumu. Viņš sazvanījās ar *G.B.*, lai tas atved viņam dokumentus. Kopā ar *G.B.* automašīnā Audi viņš aizbrauca uz pilsētu. Ap pl.15:00 viņi piebrauca pie policijas iecirkņa. No policijas iecirkņa kopā ar inspektoru G.Zariņu un I.Celitānu viņi aizbrauca uz *A.A.* mājām. Ar automašīnu brauca *A.A.*, jo *G.B.* bija lietojis alkoholu. Ap pl.16:00 *A.A.* ar *G.B.* mašīnu aizveda G.Zariņu atpakaļ uz iecirkni. Pēc pl.18:00 *A.A.* bija jābrauc prom un viņš *G.B.* pateica, lai tas sazvanās ar kādu, kas viņu aizvedīs uz mājām. Viņi visi kopā izgāja ārā, *A.A.* iekāpa savā mašīnā un aizbrauca prom. *G.B.* un I.Celitāns palika uz ielas pie mājām. *A.A.* braucis pa Jelgavas ielu lēnām, aiz autobusa, kad pie Rūpniecības ielas krustojuma viņu apdzinusi *G.B.* automašīna Audi. Krustojumā *A.A.* apgriezās un izbrauca uz Ventspils šoseju. Pa ceļam braucot uz Ventspili pie Pūres *A.A.* piezvanīja *G.B.* un teica, ka ir iekļuvis ceļu satiksmes negadījumā. *A.A.* uzprasīja vai policija jau ir atbraukusi un vai ir kāds cietis, pēc tam viņš brauca tālāk uz Ventspili, jo bija jāsteidzas.

[5.3.9] I.Celitāna 2004.gada 9.marta ziņojumā norādīts, ka viņš nekādu informāciju par ceļu satiksmes negadījumu, kas notika 2004.gada 8.martā uz Jelgavas ielas, nevar sniegt, jo viņš neatradās negadījumā cietušajā automašīnā. Nopratināts tiesas sēdē I.Celitāns liecināja, ka viņš *G.B.* pazīst no skolas laikiem. 2004.gada 8.martā ar *G.B.* viņš bija ticies *A.A.* mājās. Alkoholu tajā dienā viņš nebija lietojis. Autovadītāja tiesības viņam ir, bet automašīnu viņš nav vadījis jau astoņus gadus un pie stūres visu šo laiku nav sēdies ne pie kādiem apstākļiem.

[5.4] Izvērtējot lietā konstatētos faktus secināms, ka pieteicēja versiju par to, ka viņš nav atradies pie automašīnas Audi stūres satiksmes negadījuma brīdī, apstiprina tikai un vienīgi paša pieteicēja sniegtie paskaidrojumi. Pie tam, pieteicēja sākotnējais paskaidrojums būtiski atšķiras no paskaidrojuma, ko pieteicējs ir sniedzis lēmuma apstrīdēšanas stadijā. Arī lēmuma apstrīdēšanas stadijā sniegtais paskaidrojums nesatur lietas patiesos apstākļus, jo pieteicēja apgalvojums, ka viņš ir lietojis alkoholiskos dzērienus kopā ar nepazīstamām personām un kompānijai klāt pievienojies pieteicējam nepazīstams policists formas tērpā, ir pilnīgā pretrunā ar pārējām liecībām. No *A.A.* un I.Celitāna liecībām izriet, ka pieteicējs viņus labi pazīst, vēl jo vairāk, pieteicējs pēc satiksmes negadījuma *A.A.* ir piezvanījis un informējis viņu par notikušo. Tātad pieteicējam bija labi zināmas personas, ar kurām viņš tajā dienā atradās kopā. Kā izriet

no pārējām liecībām un arī no pieteicēja paskaidrojumiem, neviens cits izņemot pašu pieteicēju tajā dienā alkoholu nebija lietojis. Savukārt no *R.D.* liecības un no satiksmes negadījuma apraksta ir nepārprotami redzams, ka automašīnas Audi vadītājs mašīnu vadījis stiprā raibuma stāvoklī, jo automašīna brauca līkumojot, izbraucot uz pretējo braukšanas joslu. Pieteicējs savā sūdzībā norāda, ka *M.Z.* redzējis, ka no pieteicēja automašīnas pēc sadursmes *izkāpj* un no notikuma vietas aiziet policijas formā ģērbies vīrietis. Savukārt *M.Z.* savā 2004.gada 8.marta paskaidrojumā norāda, ka tajā brīdī, kad viņš piegāja pie loga, viņš redzēja, ka Slocenes ielas virzienā aizskrēja policijas darbinieks formas tērpā. Tātad *M.Z.* nav redzējis, ka pēc sadursmes no pieteicēja automašīnas izkāpj policijas formā ģērbies vīrietis.

Līdz ar to, izvērtējot paša pieteicēja liecības, tiesa uzskatījusi, ka savas vainas noliegšana administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un liecinieka liecības sagrozīšana ir pieteicēja aizstāvības pozīcija, lai izvairītos no administratīvās atbildības un soda.

[5.5] Bez tam versiju par to, ka bez pieteicēja automašīnā Audi atradās vēl kāda cita persona, it kā netieši apstiprina *M.Z.* liecība, kurā norādīts, ka viņš redzēja netālu no notikuma vietas policijas darbinieku. Taču tas nekādā mērā neapstiprina to faktu, ka šis policijas darbinieks pirms tam atradās automašīnā Audi, vēl jo vairāk, tas neapstiprina faktu, ka šis policijas darbinieks vadīja automašīnu Audi, kā to apgalvo pieteicējs.

[5.6] Vienlaicīgi kritiski vērtējama arī *M.Z.* liecība par to, ka pieteicējs pēc automašīnu sadursmes ir izkāpis no blakussēdētāja vietas. Sākotnēji *M.Z.* paskaidroja, ka viņš, paskatoties pa logu, ieraudzīja, ka ir saskrējušās divas automašīnas un vienai no tām blakus atrodas pilsonis, kurš ir stiprā alkohola reibumā, bet viņš nevar pateikt vai automašīnā Audi bija tikai šoferis vai arī kāds pasažieris. Taču tiesā *M.Z.* maina savu iepriekšējo liecību un apgalvo, ka viņš, pieejot pie automašīnas, redzēja, ka tajā sēdēja *G.B.* un ka *G.B.* izkāpa no blakussēdētāja puses, tātad bija automašīnā kā pasažieris. Šajā gadījumā pieļaujams, ka sākotnējie paskaidrojumi, kuri tika saņemti uzreiz pēc ceļu satiksmes negadījuma, atbilst lietas faktiskajiem apstākļiem. Tātad fakts, ka pieteicējs ceļu satiksmes negadījuma brīdī atradies pasažiera sēdvietā, ar lietas materiāliem nav guvis pierādījumu.

[5.7.] Nav pamatota pieteicēja norāde uz to, ka viņam tika ierobežotas tiesības, kas noteiktas APK 260.pantā. Pieteicējs tika iepazīstināts ar visiem lietas materiāliem, viņš ir vairākkārtīgi sniedzis lietā savus paskaidrojumus, ir iesniedzis pieprasījumus un izteicis lūgumus. Lēmums par administratīvo sodu tika pieņemts pieteicēja klātbūtnē un

pieteicējs lietā pieņemto lēmumu ir gan apstrīdējis augstākstāvošai amatpersonai, gan arī tiesā.

[5.8] Nav pamatota pieteicēja norāde uz to, ka lietā pieteicējam alkohola ietekme nav pierādīta, jo alkometra izdrukas datētas ar 2004.gada 9.martu. Kā pamatoti norāda atbildētājs, noskaidrojot lietas faktiskos apstākļus tika konstatēts, ka alkometra izdrukas datumam ir tehniskas dabas kļūda, jo 2004.gada februārī bija 29 dienas, nevis kā parasti 28 dienas, un alkometram nebija pārstādīts datums. Lietas pārējie materiāli nepārprotami liecina, ka pieteicējam pārbaude ar alkometru LION SD400 Nr.15789D tika veikta 2004.gada 8.martā. Līdz ar to pieteicējam lietā ir pierādīta alkohola ietekme.

[5.9] Nav pamatota pieteicēja norāde uz to, ka konkrētajā gadījumā nav ievērota likumība pierādījumu iegūšanā, pierādījumu izvērtēšanā un lēmumu pieņemšanā. Atbildētājs lietā ir savācis pietiekamu apjomu pierādījumu, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā - protokolu par administratīvo pārkāpumu, pieteicēja paskaidrojumus, cietušā un liecinieku liecības, mērierīces izdrukas alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, policistu ziņojumus. Lietā arī tika veikta dienesta izmeklēšana. Pieņemot lēmumu, atbildētājs pierādījumus novērtējis pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

[5.10] Novērtējot lietas materiālus, pieteicēja pārstāvja paskaidrojumus un liecinieku liecības to kopsakarā, kā arī izdarot iepriekš minētos secinājumus, tiesa atzinusi *G.B.* pārkāpuma faktu - transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā - par pierādītu. Tādējādi Tukuma rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas priekšnieka 2004.gada 10.maija lēmums Nr.B-37/Nr.039-362559 ir tiesisks un pamatots.

[6] 2005.gada 24.oktobrī saņemta *G.B.* apelācijas sūdzība par Administratīvās rajona tiesas 2005.gada 22.septembra spriedumu, lūdzot to atcelt un izbeigt tiesvedību lietā. Apelācijas sūdzībā aprakstīti lietas faktiskie apstākļi un norādīts, ka:

[6.1] Tiesa pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 154.pantu, jo nav vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudījusi pierādījumus un nav norādījusi, kādēļ tā vienam pierādījumam devusi priekšroku salīdzinājumā ar citiem pierādījumiem un uzskatījusi vienu par pierādītu, bet citu – par nepierādītu, kas arī ir galvenais pamats sprieduma pārsūdzēšanai.

[6.2] Pieteicējs sākotnēji nesniedza pilnu informāciju par notikumiem pirms ceļu satiksmes negadījuma un personām, ar ko kontaktējies, jo uzskatījis, ka tas varētu

aizskart šo personu un paša pieteicēja intereses, kā rezultātā sākotnējie pieteicēja paskaidrojumi atšķiras no vēlākā paskaidrojuma.

[6.3] No pieteicēja un citu personu paskaidrojumiem nevar skaidri konstatēt, ka pieteicējs sēdies pie automašīnas stūres pēc alkohola lietošanas, jo uz to skaidri nenorāda neviena persona. Pieteicējs jau norādījis, ka pirms negadījuma aizmidzis automašīnas priekšējā sēdeklī blakus vadītājam, tādēļ nezina, kurš sēdējis pie automašīnas stūres negadījuma brīdī.

[6.4] *A.A.* savā 2004.gada 11.marta paskaidrojumā norāda, ka līdz šķiršanās brīdim *A.A.* vadījis automašīnu. Šķiroties *A.A.* teicis pieteicējam, lai piezvana kādam, kas varētu viņu aizvest uz mājām. Pēc tam ar pieteicēju palicis I.Celitāns. Minētais nav pretrunā ar pieteicēja paskaidrojumos norādīto.

[6.5] Tiesa nav vērtējusi pretrunas *R.D.* 2004.gada 8.marta paskaidrojumā un tiesas sēdē sniegtajās liecībās, jo *R.D.* 2004.gada 15.aprīlī savā paskaidrojumā, pretēji iepriekš norādītajam, minējis, ka pieteicējs bijis pie automašīnas stūres.

[6.6] Tiesa nepamatoti saskatījusi pretrunas un nav ņēmusi vērā liecinieka *M.Z.* liecības un rakstveida paskaidrojumu, jo *M.Z.* tiesas sēdē uzdoti jautājumi par apstākļiem, kas netika minēti rakstveida paskaidrojumā.

[6.7] Pieteicēja brāļa *A.B.* 2004.gada 8.marta paskaidrojums nav vērtējams kā pierādījums pietiecēja vainai administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, jo pieteicējs, zvanot savam brālim, nav minējis, vai bijis vainīgs administratīvā pārkāpuma izdarīšanā.

[6.8] Alkometra rādījumi par alkohola koncentrāciju pieteicēja izelpas gaisā ir apstrīdami, jo, kā norādīts M.Milča 2004.gada 1.maija ziņojumā, tajos minēts nepareizs datums (2004.gada 9.marts, nevis 8.marts) sakarā ar laikus nepārstādīto datumu, kā rezultātā alkometrs nav derīgs no 2004.gada 29.februāra, kaut gan Tukuma rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas darbinieki to turpināja izmantot.

[6.9] Lietā nav netiešo pierādījumu kopuma, kas apliecinātu, ka 2004.gada 8.martā pieteicējs izdarījis viņam inkriminēto pārkāpumu.

[6.10] Tiesa pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 5.pantā nostiprināto privātpersonu tiesību ievērošanas principu, Administratīvā procesa likuma 7.pantā nostiprināto tiesiskuma principu un Administratīvā procesa likuma 154.pantā noteikto pierādījumu novērtēšanas principu, kā arī objektivitātes principu.

[7] Izskatot lietu sakarā ar *G.B.* apelācijas sūdzību, Administratīvā apgabaltiesa ar 2006.gada 16.oktobra spriedumu noraidījusi *G.B.* pieteikumu par 2004.gada 10.maija lēmumu. Spriedums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[7.1] Lietā nepastāv strīds par to, ka pieteicējs bija alkohola reibumā un 2004.gada 8.martā atradās automašīnā, kas cieta ceļu satiksmes negadījumā, saduroties ar trešās personas *R.D.* vadīto automašīnu. Lietā pastāv strīds par to, vai pieteicējs vadīja automašīnu, būdams alkoholisko dzērienu iespaidā, un, iebraucot pretējā braukšanas joslā, izraisīja sadursmi ar trešās personas vadīto automašīnu.

[7.2] Pirmās instances tiesa ir noskaidrojusi visus būtiskos lietas apstākļus un spriedumā izvērsti analizējusi pierādījumus, norādot gan to, kādēļ tā vienam pierādījumam devusi priekšroku, gan to, kuri fakti atzīstami par pierādītiem, kas atbilst Administratīvā procesa likuma 154.panta noteikumiem. Administratīvā apgabaltiesa pilnībā pievienojas pirmās instances tiesas atzinumam, ka iestādē, izdodot administratīvo aktu, ir ievērota likumība pierādījumu iegūšanā un izvērtēšanā un lēmuma pieņemšanā, jo iestāde ir savākusi pietiekamu apjomu pierādījumu, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā, un, pieņemot lēmumu, pierādījumus novērtējusi pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas. Līdz ar to pirmās instances tiesa pareizi atzinusi, ka iestāde ir pierādījusi administratīvā pārkāpuma faktu, un pārsūdzētais lēmums ir pamatots un tiesisks.

[7.3] Tieši attiecībā uz Administratīvā procesa likuma 5. un 7.pantā ietverto principu pārkāpumiem apelācijas sūdzībā nav paskaidrots, kā tie izpaudušies, savukārt Administratīvā apgabaltiesa minēto principu pārkāpumus nesaskata.

[8] *G.B.* iesniedzis kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2006.gada 16.oktobra spriedumu. Kasācijas sūdzībā norādīts, ka tiesa pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu un 251.panta piekto daļu, jo nav sprieduma motīvu daļā norādījusi pierādījumus, uz kuriem pamatoti tiesas secinājumi un argumentus, ar kuriem noraidīti vieni vai otri pierādījumi, konstatēto lietas apstākļu juridisko novērtējumu un tiesas secinājumus par pieteikuma pamatotību atbilstoši Administratīvā procesa likuma 154.pantam. Apelācijas instances tiesa arī nav devusi novērtējumu tieši apelācijas instancē uzklausītajām liecinieka *M.Z.* liecībām un citiem apstākļiem, uz kuriem norādīts apelācijas sūdzībā, cita starpā, uz trešās personas *R.D.* pretrunīgajiem un nekonsekventajiem paskaidrojumiem. Līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 5. un 7.pantu, kā arī nevainīguma prezumpciju.

[9] Uz tiesas sēdi lietas dalībnieki nav ieradušies, kaut gan par tiesas sēdes vietu un laiku tiem paziņots savlaicīgi un pienācīgā kārtā. Ņemot vērā, ka atbilstoši Administratīvā procesa likuma 342.pantam lietas dalībnieku neierašanās, ja tiem pienācīgi paziņots par kasācijas instances tiesas sēdes laiku un vietu, nav šķērslis lietas izskatīšanai, Administratīvo lietu departaments atzina, ka lietu var izskatīt bez lietas dalībnieku klātbūtnes tiesas sēdē.

Motīvu daļa

[10] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 347.panta pirmajai daļai tiesa, izskatot lietu kasācijas kārtībā, pārbauda lietā esošā sprieduma tiesiskumu pārsūdzētajā daļā attiecībā uz administratīvā procesa dalībnieku, kas spriedumu pārsūdzējis, un argumentus, kuri minēti kasācijas sūdzībā. Turklāt no minētā likuma 325.panta izriet, ka kasācijas instances tiesas kompetencē ir izvērtēt, vai apelācijas instances tiesa, izskatot lietu, nav pārkāpusi savas kompetences robežas, kā arī vai tā nav pārkāpusi materiālo vai procesuālo tiesību normas. Kasācijas instances tiesas kompetencē nav lietas faktisko apstākļu noskaidrošana un pierādījumu novērtēšana.

[11] Administratīvo lietu departaments uzskata par nepamatotu kasācijas sūdzības iesniedzēja argumentu, ka apgabaltiesa, taisot spriedumu, pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturtās daļas noteikumus, jo tiesa spriedumā nav norādījusi pierādījumus, uz kuriem pamatoti tiesas secinājumi, un argumentus, ar kuriem noraidīti vieni vai otri pierādījumi.

[11.1] Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturtā daļa, kas bija spēkā 2006.gada 16.oktobrī, kad tika taisīts apgabaltiesas spriedums, noteica, ka sprieduma motīvu daļā norāda šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apstākļus (..). Proti, atbilstoši Administratīvā procesa likuma 251.panta piektajai daļai sprieduma motīvu daļā bija jānorāda:

1) lietā konstatētie fakti, **pierādījumi, uz kuriem pamatoti tiesas secinājumi, un argumenti, ar kuriem noraidīti vieni vai otri pierādījumi;**

2) tiesību normas, uz kurām tiesa pamatojusies;

3) konstatēto lietas apstākļu juridiskais novērtējums;

4) atsauces uz publicētiem tiesas spriedumiem un juridisko literatūru, kā arī citu speciālo literatūru, ko tiesa izmantojusi savā argumentācijā;

5) tiesas secinājumi par pieteikuma pamatotību.

[11.2] Pierādījumu pārbaude apelācijas instances tiesā atbilstoši Administratīvā procesa likuma 305.panta pirmajai daļai notiek saskaņā ar šā likuma 18., 19. un 20.nodaļas noteikumiem, proti, pierādījumu pārbaudes un vērtēšanas kārtība ir identiska pierādījumu vērtēšanas un pārbaudes kārtībai pirmās instances tiesai.

No apgabaltiesas sprieduma redzams, ka apgabaltiesa sprieduma aprakstošajā daļā ir atspoguļojusi Administratīvās rajona tiesas motīvu daļā ietverto pamatojumu. Savukārt sprieduma motīvu daļas 16.punktā apgabaltiesa pievienojusies Administratīvās rajona tiesas spriedumā ietvertajam pamatojumam, norādot Administratīvās rajona tiesas sprieduma punktus, kuriem apgabaltiesa pievienojas. Līdz ar to Administratīvo lietu departamenta ieskatā, ievērojot Administratīvā procesa likuma 305.panta pirmo daļu, uzskatāms, ka apgabaltiesa pēc būtības ir vērtējusi lietā esošos pierādījumus. Administratīvā apgabaltiesa nav atkārtojusi Administratīvās rajona tiesas motivāciju, norādot, ka tās vērtējums ir tieši tāds pats. Citiem vārdiem, izvērsta pierādījumu vērtējuma atkārtota nenorādīšana apgabaltiesas sprieduma motīvu daļā nav atzīstama par tādu procesuālu pārkāpumu, kas varēja novest pie nepareiza sprieduma taisīšanas.

Turklāt ar 2006.gada 26.oktobra grozījumiem Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturtā daļa ir papildināta ar attiecīgu regulējumu, proti, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

[12] Nav pamatots kasācijas sūdzības iesniedzēja arguments, ka apgabaltiesa pieļāvusi Administratīvā procesa likuma 154.panta pārkāpumu, proti, nenorādot spriedumā, kādēļ tā vienam pierādījumam devusi priekšroku salīdzinājumā ar citu pierādījumu, atzinusi vienu faktu par pierādītu, bet citu – par nepierādītu.

Kā jau norādīts šā sprieduma 11.punktā, apstāklis, ka, pievienojoties Administratīvās rajona tiesas spriedumā ietvertajai argumentācijai, apgabaltiesas vērtējums sakrīt ar Administratīvās rajona tiesas pierādījumu vērtējumu, nav pamats atzinumam, ka apgabaltiesa vispār nav vērtējusi lietā esošos pierādījumus, cita starpā, pieļāvusi Administratīvā procesa likuma 154.panta pārkāpumu.

Turklāt Administratīvo lietu departamenta ieskatā apstāklis, ka Administratīvās rajona tiesas un Administratīvās apgabaltiesas lietā esošo pierādījumu vērtējums atšķiras no kasācijas sūdzības iesniedzēja lietā esošo pierādījumu vērtējuma, pats par

sevi nav pamats secinājumam, ka apgabaltiesa nav izpildījusi pienākumu pierādījumus izvērtēt pilnīgi, vispusīgi un objektīvi.

[13] Administratīvo lietu departaments neuzskata par pietiekamu pamatu apgabaltiesas sprieduma atcelšanai kasācijas sūdzības iesniedzēja norādi, ka apgabaltiesa spriedumā nav izvērtējusi *M.Z.* liecības, kuras tika sniegtas apelācijas instances tiesā.

Administratīvo lietu departamenta ieskatā pierādījumu vākšanas un pārbaudes apjoms ir cieši saistīts ar objektīvās izmeklēšanas principa mērķi, proti, objektīvās izmeklēšanas princips automātiski nenozīmē, ka tiesai ir jānoskaidro un jāizvērtē visi ar lietu saistītie fakti un tos apliecinošie pierādījumi. Tikai tad, ja tiesa spriedumā nav vērtējusi būtiskus ar lietu saistītus faktus un tos apliecinošus pierādījumus, tad atzīstams, ka tiesa pieļāvusi objektīvās izmeklēšanas principa pārkāpumu.

Konkrētajā gadījumā no Administratīvās rajona tiesas un Administratīvās apgabaltiesas sprieduma redzams, ka pirmās instances tiesā *M.Z.* liecinājis, ka 2004.gada 8.martā atradies sarga būdā ar muguru pret logu, kad izdzirdējis troksni un ieraudzījis, ka mašīnas sadūrušās. Piezvanījis policijai. Aptuveni 2-3 minūtes pēc sadursmes redzējis, ka no automašīnas ātrā solī aiziet policists. Pieejot pie automašīnas, redzējis, ka tajā sēž *G.B.*, kas izkāpa no blakus sēdētāja puses un bija piedzēries. Savukārt apelācijas instances tiesā *M.Z.* sniedzis identiskas liecības, izņemot liecību daļu, kurā viņš precizējis sākotnēji sniegtās liecības, proti, ka viņš nav redzējis, vai policijas darbinieks, kurš ātrā solī aizgāja no automašīnas, pirms tam izkāpa no šīs automašīnas.

Administratīvo lietu departaments atzīst, ka, lai arī apgabaltiesa ir pieļāvusi Administratīvā procesa likuma 154.panta pārkāpumu, spriedumā neizvērtējot *M.Z.* apelācijas instances tiesā sniegtās liecības, tomēr šāds pārkāpums nav novedis pie lietas nepareizas izspriešanas, jo *M.Z.* liecības pirmās instances tiesas sēdē būtiski neatšķiras no apelācijas instances tiesas sēdē sniegtajām liecībām, savukārt liecības, kas sniegtas pirmās instances tiesas sēdē, ir tikušas vērtētas.

[14] Administratīvo lietu departaments neuzskata par pamatotu kasācijas sūdzības iesniedzēja argumentu, ka apgabaltiesa nav izteikusi savu vērtējumu par pirmās instances tiesas spriedumā nenovērtētiem apstākļiem, uz kuriem *G.B.* norādījis apelācijas sūdzībā, cita starpā, ka pirmās instances tiesa nav izteikusi vērtējumu par trešās personas *R.D.* pretrunīgajiem un nekonsekventajiem paskaidrojumiem.

[14.1] Administratīvā procesa likuma 302.panta pirmā daļa noteic, ka apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā. Savukārt Administratīvā procesa likuma 305.panta trešā daļa noteic, ka faktu, kurš konstatēts pirmās instances tiesā un netiek apstrīdēts, apelācijas instances tiesa var nepārbaudīt.

Ievērojot šā sprieduma 11.punktā norādītos argumentus un iepriekš minētās tiesību normas, Administratīvo lietu departaments atzīst, ka apelācijas instances tiesa sprieduma motīvu daļā varēja detalizēti neatspoguļot lietā esošo pierādījumu vērtējumu, ja tā pievienojās pirmās instances tiesas spriedumā ietvertajam pamatojumam, kā arī varēja nepārbaudīt pirmās instances tiesas konstatētos faktus, kuri netika apstrīdēti apelācijas sūdzībā, taču, ja Administratīvā rajona tiesa nebija vērtējusi kādus pierādījumus, kuriem ir būtiska nozīme lietā, vai apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesas pierādījumu vērtējums ir kļūdains un par šiem apsvērumiem nav argumentu pirmās instances tiesas spriedumā, tad atsauce tikai uz pirmās instances tiesas spriedumā ietverto pamatojumu nav pietiekama. Proti, šāda atsauce uz pirmās instances tiesas spriedumu neatbrīvo apelācijas instances tiesu no pienākuma vērtēt apelācijas sūdzībā norādītos **būtiskos** argumentus, par kuriem nav apsvērumu pirmās instances tiesas spriedumā.

[14.2] No Administratīvās rajona tiesas sprieduma redzams, ka Administratīvā rajona tiesa ir vērtējusi *R.D.* 2004.gada 8.marta, 2004.gada 15.aprīļa un tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus. Apgabaltiesa šai Administratīvās rajona tiesas argumentācijai ir pievienojusies.

[14.3] Ņemot vērā, ka pierādījumu pārvērtēšana neietilpst kasācijas instances tiesas kompetencē (sk. šā sprieduma 9.punktu), Administratīvo lietu departaments atzīst, ka šis kasācijas sūdzības arguments nav pamatots, jo apgabaltiesa, pievienojoties Administratīvās rajona tiesas argumentācijai, ir vērtējusi lietā esošos pierādījumus, cita starpā, arī *R.D.* paskaidrojumus. Savukārt tas, ka apelācijas instances tiesa un pieteicējs atšķirīgi vērtē lietā esošos pierādījumus, nevar būt par pamatu atzinumam, ka apgabaltiesa ir pieļāvusi procesuālo tiesību normu pārkāpumu.

[15] Ievērojot iepriekš minēto, Administratīvo lietu departaments atzīst, ka apgabaltiesas spriedums ir tiesisks un pamatots, bet *G.B.* kasācijas sūdzība ir noraidāma kā nepamatota.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 348. panta 1. punktu un 346. pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

atstāt negrozītu Administratīvās apgabaltiesas 2006. gada 16.oktobra spriedumu, bet *G.B.* kasācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs	senators	*(paraksts)*	N. Salenieks
	senatore	*(paraksts)*	D.Mita
	senatore	*(paraksts)*	I. Skultāne

NORAKSTS PAREIZS
Senators N. Salenieks
Rīgā 2007. gada 3.maijā